

ване на командировката по причини от страна на работникът не е длъжен работодателят да заплаща разходите свързани с настаняването му.

За хранене

- За всеки календарен ден по времето на командировката предоставя работодателят на работникът заплащане на разходите за хранене в размер, който в областта на предприемаческата сфера представлява най-малко:
  - a) 60 Кч, ако командировката е продължила от 5 до 12 часа,
  - b) 92 Кч, ако командировката е продължила над 12 часа и до 12 часа,
  - c) 144 Кч, ако командировката е продължила в повече от 18 часа.

При предприемачи от неприемаческата сфера представлява най-малко:

- a) 60 до 72 Кч, при командировката, която е продължила от 5 до 12 часа,
  - b) 92 до 110 Кч, при командировката, която е продължила над 12 часа и до 12 часа,
  - c) 144 до 172 Кч, при командировката, която е продължила в повече от 18 часа.
- Ако е било предоставено на работникът по време на командировката храна, която има характер на закуска, обяд или вечеря, за която не е плащан работникът, то работодателят има правото за всяка посочена храна да намали плащането за храната със стойност в размер:
    - a) 70 % от разходите за прехрана - 5 до 12 часа,
    - b) 35 % от разходите за прехрана - 12 до 18 часа,
    - c) 25 % от разходите за прехрана - над 18 часа,

- По времето на посещението на членът от семейството или по времето на договореното прекъсване на служебната командировка по причини от страна на работникът, то работникът няма право на заплащане за храната.
- При командировка в селището на постоянно местоживее на работникът, което е различно от неговата месторабота или обичайното месторабота, има правото на плащане за храна, за пътуването от местото на неговото живее до местото на неговата работа, за времето на работа на това място и за пътуването до местото на живее.

Заплащане на нужни странични разходи

- Във връзка с командировката е длъжен работодателят да предостави на работникът и то в размер, който работникът удостовери, заплащането на нужните странични разходи. Ако не може работникът да удостовери размерът на нужните разходи, то работодателят предоставя на работникът заплащането на отговаряща цена вещи и услуги обичайни за времето и местото където е била проведена командировката.
- Към тези разходи спадат напр. такси, за паркиране, превозване с кораб/лодка, плащания за телефон, плащания за телеграма, факс и др. подобни.
- Към тези разходи не спадат напр. глоби, билети за кино и театър, разходи за фризьор-бръснар и др. подобни.

**Държавна инспекция на труда,
Отдел трудово - правните отношения
и условията на труда
© юни 2010 год.**

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СРЕДСТВА ЗА ПОКРИВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ СВЪРЗАНИ С КОМАНДИРОВКИ В РАМКИТЕ НА СТРАНАТА

Основна информация

- Законова норма: Чл. 152 и следващия закон № 262/2006 от Законите, Кодекс на труда, в съдържанието на следващите наредби (нататък само „КТ“).
- Командировъчните разходи свързани с изпълнението на работните задължения, за които работодателят предоставя на работникът покриване на разходите, се разбират разходите, които възникват на работникът при:
  - a) Командировъчно пътуване,
  - b) Пътуване извън обичайното работно място,
  - c) Пътуване свързано с извънредно извършване на работна дейност извън разписанието на смените на работно място или на редовното работно място.
- Условия, които могат да повлияят на предоставените и на размерът на командировъчните, най-вече времето и местото на постъпване и приключването на командировката, местото на изпълняване на работните задачи, начин на транспортиране и настаняване, се определят предварително в писмена форма от работодателят, като се вземат под внимание интересите и правата на работникът.
- Работниците, които изпълняват работна дейност на работодателят според договор за работа извършвана извън трудово - правното отношение, е възможно да се предоставят командировъчни само в такъв случай, че правото е било договорено с договорка, също така като и за обичайното работно място на работникът.
- Работодателят е длъжен да предостави осчетоводен аванс за командировката до предполагаемия размер на командировъчните разходи, възможно е обаче да се договорят с работникът, че такъв аванс няма да бъде предоставян.

Други командировъчни при служебни пътувания, пътувания извън обичайните работно място и пътувания свързани с изпълняване на извънреден труд

- Транспортни разходи,
- Транспортни разходи свързани с посещаването на член от семейството,
- Разходи свързани с настаняването,
- Повишени разходи за хранене (нататък само „хранене“),
- Нужни странични разходи.

Заплащане на транспортните разходи:

- Заплащане на транспортни разходи при употребата на определено масово транспортно средство за далечен транспорт и таксиметрова служба ще проведе работодателят на работникът след предоставяне/документиране на размерът.
- Ако употреби работникът със съгласието на работодателя друго превозно средство от определеното транспортно средство, с изключение на превозното средство предоставено от работодателят, има правото за заплащане в размер отговарящ на цената за транспорта на определеното за това транспортно средство.
- Ако употреби работникът по молба на работодателя автомобилно моторно превозно средство, с изключение на превозното средство предоставено от работодателят, има право да му се плати за всеки 1 км от пътуването основната такса и таксата свързана с разходите за консумираното гориво.

Основната таксата за заплащане на 1 км пътуване при работодатели в непредприемаческите сфери или при работодатели в предприемаческите сфери представлява най-малко:

- а) Возило от вида мотоциклети, мотопедии триколки 1,10 Кч,
- б) Лични пътни моторни превозни средства 3,90 Кч,
- в) Употребата на ремарке/караван към

пътното моторно превозно средство по вишена такса най-малко с 15%,

- д) Товарни автомобили, автобуси или трактори 7,80 Кч.

- Заплащане на консумираното гориво определя работодателят с умножаването на цената и консумираното количество гориво.
- Цената на горивото се определя на основание на предложеният документ за купуване; ако има работникът повече такива документи с различни цени, изчислява се аритметичната средна стойност на предложените цени от работникът. Ако работникът непредостави по достоверен начин цената на купеното гориво на работодателят, то работодателят употребява за нейното определяне, размерът при заплащането средната цена на горивото, която е определена в съответната правна наредба.
- Консумация на горивните материали за пътните моторни превозни средства се изчислява от работодателя от данните за консумация посечена в техническия паспорт на употребеното превозно средство, което дължен работникът да предостави. Ако техническият паспорт тези данни не съдържа, има правото работникът за заплащане на разходите свързани с консумацията на горивните материали само тогава когато докаже с технически паспорт на сродно по тип превозното средство и със сроден по обем цилиндрите.
- Заплащане на пътните разходи при употребата на местния транспорт (нататък само „ГТ“) предоставя работодателят само с удостоверяването на размерът, на това заплащане има право също работникът и при употребата на масовото извън-селищно транспортно средство и таксиметровата служба, евентуално и при употребата на друг вид транспортно средство, включително и на пътно моторно превозно средство.
- При употребата на ГТ по време на командировката в рамките на селището, в което се намира работното място на работникът, предоставя работодателят заплащане в размер отговарящ на цената на биле-

тите по време на провежданата командировка, без да бъде необходимо работникът да ги удостоверява пред работодателят.

Заплащане на транспортни разходи свързани с посещаването на член от семейството

- При пътуване за по-дълго време от 7 календарни дена предоставя работодателят на работникът заплащане на пътните разходи при посещаването на член от семейството в неговото местоживееие или на друго предварително договорено място за пребиваване на членът от семейството и обратно в размер при сходни условия посочени горе (виж „Заплащане на транспортните разходи), с най-висок размер на сумата отговаряща на транспортните разходи до местото на работа или на обичайното работно място или до местоживееенето на територията на Чешката Република, за лимит е смятана сумата, която е най-изгодна за работникът.
- При употребата на самолетен транспорт заплаща работодателят транспортните разходи само до размерът на цената свързана с пътния автомобилен транспорт или на железопътното транспортно средство в рамките на извън градския транспорт, който определя работодателят.
- Работодаелят това заплащане предоставя най-късно по време на четвъртата седмица от началото на работната командировка или от предното посещение на членът от семейството, ако не се договорят за по-кратък период от време.

Заплащане на разходите свързани с настаняването

- Работодаелят предоставя на работникът заплащане на разходите свързани с настаняването му, които е изразходил в съответствие с условията на служебната командировка с удостовереният им размер.
- По времето на посещението на членът на семейството само тогава, когато работникът е трябвало да си запази настаняването с оглед на условията на командироването или на службите за настаняване.
- По време на предварително договореното прекъс-